Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12.02.2020, sp. zn. 31 Cdo 3534/2019, ECLI:CZ:NS:2020:31.CDO.3534.2019.1

Číslo: 63/2020

Právní věta: Týká-li se důvod neplatnosti toliko části rozhodčí doložky, již lze oddělit od zbytku rozhodčí doložky, je neplatná pouze (důvodem neplatnosti dotčená) část rozhodčí doložky.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 12.02.2020

Spisová značka: 31 Cdo 3534/2019

Číslo rozhodnutí: 63

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Neplatnost právního úkonu, Rozhodčí doložka, Rozhodčí řízení

Předpisy: § 41 obč. zák.
§ 7 předpisu č. 216/1994Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 9. 3. 2016, č. j. 37 Cm 110/2012-131, zamítl žalobu, kterou se žalobci domáhali zrušení rozhodčího nálezu, vydaného rozhodcem JUDr. D. M., sp. zn. 07 R 130/2012, ze dne 25. 3. 2012 (výrok pod bodem I), rozhodl o náhradě nákladů řízení (výroky pod body II a IV) a rozhodl o vrácení zálohy na znalečné ve výši 5 000 Kč žalované (výrok pod bodem III).

2. Soud prvního stupně zjistil, že „smlouvou o půjčce uzavřenou mezi společností P., jako věřitelem, na straně jedné a společností K., coby dlužníkem, na straně druhé s přistupujícím dlužníkem O. P. se věřitel (žalovaná) zavazuje půjčit dlužníkovi [žalobkyni a)] peněžní prostředky v celkové výši 4 234 000 Kč“. Smlouva je datována dnem 27. 9. 2011 a podepsána všemi zúčastněnými.

3. Z obsahu čl. 5 bodu 5.1 smlouvy o půjčce soud zjistil, že v této věci rozhodující JUDr. D. M. byl vzájemnou dohodou smluvních stran určen jako jimi zvolený rozhodce.

4. Námitku žalobců, že na předmětné smlouvě o půjčce nebyly podpisy oprávněných osob, měl soud za vyvrácenou zjištěními učiněnými ze znaleckého posudku znalce v oboru písmoznalectví p. O. V., podle nichž originály sporných podpisů jednatelů společnosti J. M. a M. K. jsou vlastnoručními podpisy obou jmenovaných.

5. K odvolání žalobců Vrchní soud v Praze rozsudkem ze dne 22. 2. 2017, č. j. 4 Cmo 136/2016-183, změnil rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. 3. 2016, č. j. 37 Cm 110/2012-131, ve výroku pod bodem I tak, že se rozhodčí nález sp. zn. 07 R 130/2012 ze dne 25. 3. 2012 vydaný rozhodcem JUDr. D. M. zrušuje (výrok pod bodem I), ve výroku pod bodem III a IV tak, že žalovaná je povinna zaplatit českému státu na účet Krajského soudu v Hradci Králové na náhradu nákladů 190 Kč (výrok pod bodem III) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výroky pod body II, IV a V).

6. Odvolací soud vyšel ze soudem prvního stupně zjištěného skutkového stavu, který doplnil o svá skutková zjištění a svůj závěr o skutkovém stavu. Odvolací soud z čl. 5 bodu 5.1 smlouvy o půjčce zjistil, že se smluvní strany dohodly, že pravomoc k řešení veškerých sporů o nárocích, které přímo nebo odvozeně vznikly z této smlouvy, jejího zajištění nebo v návaznosti na ni, včetně otázek platnosti smlouvy, má podle zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rozhodčím řízení“), v jednoinstančním písemném rozhodčím řízení, kdy rozhodčí nález bude vydán bez odůvodnění, samostatně kterýkoliv z rozhodců, kterému žalobce doručí žalobu. Rozhodčí řízení se bude konat v sídle rozhodců nebo tam, kde rozhodce určí. Rozhodci pro tento účel jsou: JUDr. V. P., advokát …, JUDr. D. M., advokát …, Mgr. M. J., advokát … Pro případ, že by žádný z uvedených rozhodců nebyl ochoten nebo nemohl funkci rozhodce přijmout či vykonávat, dohodly se smluvní strany na náhradním způsobu určení rozhodce tak, že jediný rozhodce bude určen věřitelem ze seznamu advokátů vedeného Českou advokátní komorou. Rozhodčím nálezem ze dne 25. 3. 2012, sp. zn. 07 R 130/2012, vydaným rozhodcem JUDr. D. M., bylo žalobcům uloženo zaplatit žalované ve výrocích nálezu uvedené částky s úroky z prodlení spolu s náhradou nákladů řízení.

7. S odkazem na obsah článku 5 smlouvy o půjčce odvolací soud uzavřel, že zatímco oprávnění vybrat si pro případný spor kteréhokoliv z rozhodců vyjmenovaných ve smlouvě svědčí oběma smluvním stranám, oprávnění k výběru rozhodce ad hoc ze seznamu advokátů svědčí pouze věřiteli, a nikoli již dlužníku. Podle odvolacího soudu jestliže rozhodčí smlouva obsahuje ujednání, jímž strany určují počet i osoby rozhodců nebo stanoví způsob, jak počet i osoby rozhodců mají být určeny, musí ve vztahu ke všem v úvahu připadajícím rozhodcům vyhovovat § 7 odst. 1 zákona o rozhodčím řízení; jinak řečeno, každý rozhodce ad hoc, jehož strany povolaly v případě majetkového sporu k rozhodnutí, musí být určen transparentně. Tento požadavek je odůvodněn tím, že rozhodčí nález nebo usnesení vydané kterýmkoliv z určených rozhodců by neměly trpět nedostatkem vykonatelnosti proto, že rozhodčí smlouva je neplatná a rozhodce tak neměl pravomoc ve věci rozhodovat. Z toho podle odvolacího soudu vyplývá, že netransparentnost určení jen některých rozhodců ad hoc způsobuje (absolutní) neplatnost rozhodčí smlouvy v celém rozsahu, i když se smluvní strany dohodly způsobem předpokládaným v § 7 odst. 1 zákona o rozhodčím řízení také na jednom nebo více rozhodcích jmenovitě. Přijetí názoru o částečné neplatnosti ujednání o určení rozhodců by vnášelo nejistotu do právních vztahů účastníků rozhodčího řízení, neboť vykonatelnost rozhodčího nálezu nebo usnesení by závisela na tom, který z rozhodců ad hoc o majetkovém sporu rozhodne (k tomu srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 174/2004, sp. zn. 33 Cdo 2504/2014).

8. Na základě výše uvedeného dospěl odvolací soud k závěru, že posuzovanou rozhodčí smlouvu nelze považovat za platně sjednanou.

II.
Dovolání a vyjádření k němu

9. Proti rozsudku odvolacího soudu podala dovolání žalovaná spolu se společností S. K. Společnost S. K. (dále jen „společnost S.“) nebyla v původním řízení účastníkem řízení, ale jelikož došlo k rozdělení žalované formou odštěpení sloučením, došlo k odštěpení části jmění žalované, které přešlo na společnost S. jako na nástupnickou společnost. Na společnost S. přešla pohledávka za žalobkyní a) v rozsahu id. ½ (jedné poloviny), tj. ve výši 1 000 000 Kč s příslušenstvím a odpovídajícím podílem na

právu na zajištění pohledávky z titulu smlouvy o půjčce ze dne 27. 9. 2011.

10. Dovolatelky se domnívají, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci, přičemž toto rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného práva, jež je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, a současně na vyřešení otázky hmotného práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu. Touto otázkou podle dovolatelek je, zda rozhodčí smlouvu (doložku), mající náležitosti podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona o rozhodčím řízení, ve znění účinném do 31. 3. 2012, posuzovat z hlediska její (ne)platnosti oddělitelně, či nikoliv. Dovolatelky se domnívají, že odvolací soud nesprávně zhodnotil pravomoc stranami výslovně dohodnutého rozhodce k vydání rozhodčího nálezu a rovněž odvolací soud nesprávně zhodnotil absolutní a částečnou neplatnost rozhodčí doložky, a to ve vztahu ke jmenovitě určeným rozhodcům.

11. Dovolatelky citovaly rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 29. 9. 2014, sp. zn. 33 Cdo 2504/2014, ze dne 9. 10. 2014, sp. zn. 33 Cdo 2505/2014, ze dne 2. 9. 2015, sp. zn. 26 Cdo 2752/2015, a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 8. 2016, sp. zn. 20 Cdo 1330/2016.

12. Podle dovolatelek rozhodnutí sp. zn. 26 Cdo 2752/2015 rozšiřuje právní závěr o absolutní neplatnosti rozhodčí doložky jako celku (vyjádřený např. v rozhodnutích sp. zn. 21 Cdo 174/2014 a 33 Cdo 2504/2014) i na případy, kdy „platně určení“ rozhodci stáli vertikálně nad „neplatně určenými“ rozhodci, což je však v rozporu se závěry novější judikatury, konkrétně s rozhodnutím sp. zn. 20 Cdo 1330/2016, které důsledně horizontalitu a vertikalitu ujednání způsobu určení rozhodců diferencuje a připouští oddělitelné posouzení neplatnosti pouze části rozhodčí doložky. Dovolatelky mají za to, že rozhodnutí sp. zn. 20 Cdo 1330/2016 výslovně připouští možnost zkoumání částečné neplatnosti ujednání o určení rozhodců, v čemž stojí v protikladu k rozhodnutí sp. zn. 26 Cdo 2752/2015. Podle dovolatelek tak nelze v nyní souzené věci automaticky dovozovat neplatnost celé rozhodčí doložky, neboť JUDr. D. M. nebyl k rozhodnutí ve věci povolán třetí osobou, nýbrž byl pro rozhodnutí ve věci samé sjednán stranami smlouvy; pouze ve zvláštních případech mohl spor rozhodnout někdo jiný. V posuzované věci tak podle dovolatelek „platně určení“ rozhodci stáli vertikálně nad „neplatně určenými“ rozhodci, a je tak třeba jednotlivá ujednání rozhodčí doložky posoudit oddělitelně s tím, že případná neplatnost ujednání o náhradně určených rozhodcích, kteří stojí vertikálně pod jmenovitě určenými rozhodci, nezpůsobuje neplatnost rozhodčí doložky jako celku.

13. Dovolatelky navrhly, aby Nejvyšší soud změnil rozsudek odvolacího soudu tak, že se rozsudek soudu prvního stupně potvrzuje. Pro případ, že Nejvyšší soud zhodnotí, že nejsou splněny předpoklady pro změnu rozsudku odvolacího soudu, navrhly, aby Nejvyšší soud rozsudek odvolacího soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

14. Žalobci ve vyjádření k dovolání považují rozhodnutí odvolacího soudu za správné, a dovolání žalované tudíž za nedůvodné. Podle žalobců nemůže být společnost S. dovolatelem, neboť u této obchodní korporace nebylo rozhodnuto o připuštění do řízení na straně žalované, a není tak účastníkem soudního řízení. Dovolání společnosti S. by tedy mělo být odmítnuto jako podané zjevně neoprávněným subjektem.

15. K dovolání žalované žalobci uvedli, že sjednaná rozhodčí doložka je absolutně neplatná podle § 39 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „obč. zák.“), neboť účastníky nebyla sjednána transparentní pravidla, podle nichž má dojít k výběru osoby rozhodce, a tudíž vydaný rozhodčí nález není a nikdy nebyl způsobilým exekučním titulem. Žalobci navrhli, aby dovolání bylo odmítnuto.

16. Žalovaná v doplnění dovolání upozornila na nález ze dne 8. 1. 2019, sp. zn. III. ÚS 1336/18, v němž Ústavní soud ve skutkově obdobné věci rozhodl odlišně než odvolací soud.

17. Po podání dovolání zjistil Krajský soud v Ústí nad Labem jako insolvenční soud usnesením ze dne 18. 9. 2018, č. j. KSUL 70 INS 14129/2018-A-9, zveřejněným v insolvenčním rejstříku dne 18. 9. 2018 v 08.15 hodin, úpadek dlužníka O. P. (výrok pod bodem I) a povolil řešení úpadku oddlužením (výrok pod bodem II). Okamžikem zveřejnění tohoto usnesení v insolvenčním rejstříku bylo dovolací řízení v této věci ve vztahu k žalobci b) přerušeno, o čemž Nejvyšší soud usnesením ze dne 12. 9. 2019, č. j. 23 Cdo 4164/2017-342, vyrozuměl účastníky řízení. Nejvyšší soud pokračoval v řízení ve vztahu k žalobkyni a).

III.
Přípustnost dovolání

18. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) v dovolacím řízení postupoval a o dovolání rozhodl podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (článek II bod 2 zákona č. 293/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „o. s. ř.“).

19. Tříčlenný senát číslo 23, který měl podle rozvrhu práce Nejvyššího soudu dovolání projednat a rozhodnout o něm, při posuzování otázky, zda lze dospět k závěru o částečné neplatnosti rozhodčí doložky z hlediska ujednání o určení rozhodce ve smyslu § 41 obč. zák., zjistil, že tato otázka je řešena v rozhodovací praxi Nejvyššího soudu rozdílně (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. 9. 2015, sp. zn. 26 Cdo 2752/2015, či ze dne 5. 6. 2018, sp. zn. 20 Cdo 592/2018, které jsou v rozporu se závěry obsaženými v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 8. 2016, sp. zn. 20 Cdo 1330/2016, a ze dne 23. 11. 2017, sp. zn. 20 Cdo 4543/2017).

20. Z tohoto důvodu senát č. 23 rozhodl o postoupení věci (podle § 20 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů) velkému senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu (dále jen „velký senát“). Velký senát pak věc projednal a rozhodl o ní v souladu s ustanoveními § 19 a § 20 odst. 1 uvedeného zákona.

21. Nejvyšší soud nejprve posuzoval, zda je dovolání přípustné.

22. Podle § 236 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

23. Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se dovolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

24. Nejprve bylo třeba vypořádat se s otázkou, zda je společnost S. oprávněna podat dovolání.

25. Podle § 240 o. s. ř. účastník může podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

26. Podle § 107a odst. 1 o. s. ř. má-li žalobce za to, že po zahájení řízení nastala právní skutečnost, s níž právní předpisy spojují převod nebo přechod práva nebo povinnosti účastníka řízení, o něž v řízení jde, může dříve, než soud o věci rozhodne, navrhnout, aby nabyvatel práva nebo povinnosti, popřípadě ten, kdo převzal výkon vlastnického práva k majetku, o nějž v řízení jde, vstoupil do řízení na místo dosavadního účastníka; to neplatí v případech uvedených v § 107. Podle odstavce 2 soud návrhu usnesením vyhoví, jestliže se prokáže, že po zahájení řízení nastala právní skutečnost

uvedená v odstavci 1, a jestliže s tím souhlasí ten, kdo má vstoupit na místo žalobce; souhlas žalovaného nebo toho, kdo má vstoupit na jeho místo, se nevyžaduje. Právní účinky spojené s podáním žaloby zůstávají zachovány.

27. Nejvyšší soud v usnesení ze dne 29. 10. 2015, sp. zn. 30 Cdo 2241/2015, vyložil, že „[p]odle § 243b o. s. ř. se v dovolacím řízení § 107a o. s. ř. nepoužije. Soud tedy může návrhu žalobce podanému podle § 107a o. s. ř. vyhovět jen tehdy, byl-li podán za řízení, tedy před vyhlášením (vydáním) rozhodnutí odvolacího soudu, jímž se řízení končí (viz rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 15. ledna 2004, sp. zn. 9 Cmo 568/2003, publikované v časopisu Soudní judikatura ročník 2004, sešit 5, pod č. 87). Byl-li návrh dle § 107a o. s. ř. podán po vydání rozhodnutí odvolacího soudu, dovolací soud k němu nepřihlíží (§ 41a odst. 3 o. s. ř.)“.

28. Dovolání proti rozsudku odvolacího soudu podaly dva subjekty, žalovaná a společnost S., jakožto tvrzený procesní nástupce žalované. Žalobkyně návrh na procesní nástupnictví podle § 107a o. s. ř. v řízení před odvolacím soudem neučinila a ze shora uvedených důvodů o procením nástupnictví na straně žalované podle § 107a o. s. ř. nemůže rozhodnout ani dovolací soud. Jelikož dovolání může podat pouze účastník řízení (podle § 240 odst. 1 o. s. ř.), a tím společnost S. není, není dovolání této společnosti subjektivně přípustné.

29. Dovolání žalované ve vztahu k žalobkyni a) je přípustné pro řešení právní otázky, zda v případě posuzování platnosti rozhodčí doložky lze dospět k závěru o její částečné neplatnosti z hlediska ujednání o určení rozhodce ve smyslu § 41 obč. zák. Žalovaná totiž přiléhavě namítá neslučitelnost závěrů obsažených v rozhodnutích Nejvyššího soudu vedených např. pod sp. zn. 26 Cdo 2752/2015 na jedné straně a závěrů obsažených ve věcech vedených pod sp. zn. 20 Cdo 1330/2016 a sp. zn. 20 Cdo 4543/2017 na druhé straně, při řešení otázky, zda je neplatně sjednané ujednání o náhradních způsobech určení rozhodce oddělitelné od platného (primárního) ujednání upravujícího určení rozhodců (podle právní úpravy účinné do 31. 3. 2012).

IV.
Důvodnost dovolání

30. Podle § 7 zákona o rozhodčím řízení má rozhodčí smlouva zpravidla určit počet i osoby rozhodců anebo stanovit způsob, jak počet i osoby rozhodců mají být určeny. Konečný počet rozhodců musí být vždy lichý (odst. 1). Nemá-li rozhodčí smlouva ustanovení podle odstavce 1, jmenuje každá ze stran jednoho rozhodce a tito rozhodci volí předsedajícího rozhodce (odst. 2).

31. Odvolací soud dospěl k závěru, že předmětná rozhodčí doložka (viz odst. 6 odůvodnění) je neplatná, neboť určení jen některých rozhodců ad hoc způsobuje (absolutní) neplatnost rozhodčí smlouvy v celém rozsahu, i když se smluvní strany dohodly způsobem předpokládaným v § 7 odst. 1 zákona o rozhodčím řízení také na jednom nebo více rozhodcích jmenovitě. Přijetí názoru o částečné neplatnosti ujednání o určení rozhodců by totiž podle odvolacího soudu vnášelo nejistotu do právních vztahů účastníků rozhodčího řízení, neboť vykonatelnost rozhodčího nálezu nebo usnesení by závisela na tom, který z rozhodců ad hoc o majetkovém sporu rozhodne.

32. Uvedenou argumentaci použil Nejvyšší soud v řadě svých rozhodnutí (srov. např. usnesení ze dne 22. 6. 2016, sp. zn. 20 Cdo 5647/2015, rozsudek ze dne 29. 9. 2014, sp. zn. 33 Cdo 2504/2014, rozsudek ze dne 9. 10. 2014, sp. zn. 33 Cdo 2505/2014, usnesení ze dne 16. 12. 2014, sp. zn. 21 Cdo 4529/2014), přičemž ve skutkově obdobné situaci ji uplatnil např. v usnesení ze dne 2. 9. 2015, sp. zn. 26 Cdo 2752/2015, či ze dne 5. 6. 2018, sp. zn. 20 Cdo 592/2018.

33. Naopak v usneseních ze dne 18. 8. 2016, sp. zn. 20 Cdo 1330/2016, a ze dne 23. 11. 2017, sp. zn. 20 Cdo 4543/2017, Nejvyšší soud připustil, že týká-li se důvod neplatnosti toliko části rozhodčí

doložky, již lze oddělit od zbývající části rozhodčí doložky, může být neplatná toliko (důvodem neplatnosti dotčená) část rozhodčí doložky.

34. Podle § 41 obč. zák., vztahuje-li se důvod neplatnosti jen na část právního úkonu, je neplatnou jen tato část, pokud z povahy právního úkonu nebo z jeho obsahu anebo z okolností, za nichž k němu došlo, nevyplývá, že tuto část nelze oddělit od ostatního obsahu.

35. V citovaném ustanovení se promítá obecné pravidlo, podle něhož je na právní úkony nutné hledět spíše jako na platné než jako na neplatné (srov. výslovné znění § 574 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, jež však v projednávané věci nelze aplikovat ratione temporis). Je-li důvodem neplatnosti postižena jen část právního úkonu, má být za neplatnou považována toliko tato (důvodem neplatnosti dotčená) část. Pouze tehdy, vyplývá-li z povahy právního úkonu, z jeho obsahu nebo z okolností, za nichž k němu došlo, že tuto část nelze oddělit od ostatního obsahu, je neplatným celý právní úkon. Závěr o (ne)oddělitelnosti (důvodem neplatnosti dotčené) části právního úkonu od zbytku právního úkonu by měl respektovat vůli účastníků právního úkonu.

36. V projednávané věci si účastníci stanovili primární pravidlo pro určení rozhodce, v rámci kterého jmenovitě zvolili tři konkrétní rozhodce, z nichž kterýkoliv je oprávněn rozhodovat v budoucnu vzniklý spor. Pouze jako náhradní pravidlo pro případ, že by žádný z takto zvolených rozhodců nemohl či nechtěl případný spor rozhodnout, byl ujednán eventuální postup pro výběr jiného rozhodce. Z ujednání účastníků se podává, že pokud dojde k výběru rozhodce podle prvotního pravidla, náhradní postup výběru se neprosadí.

37. Ujednání o náhradním postupu při výběru rozhodce je oddělitelné od primárního pravidla, neboť primární pravidlo může samostatně existovat a prosadit se i bez ujednání o náhradním postupu (jak se ostatně skutečně stalo). Žádné z učiněných skutkových zjištění nezavdává pochybnost o oddělitelnosti ujednání o primárním a o náhradním postupu při výběru rozhodce. Uvedený závěr taktéž respektuje jasně vyjádřenou vůli obou účastníků dohody řešit jejich spory v rozhodčím řízení. Případná neplatnost ujednání o náhradním postupu tak nemůže způsobit (sama o sobě) neplatnost ujednání o primárním výběru rozhodce.

38. Velký senát proto uzavírá, že týká-li se důvod neplatnosti toliko části rozhodčí doložky, již lze oddělit od zbytku rozhodčí doložky, je neplatná pouze (důvodem neplatnosti dotčená) část rozhodčí doložky.

39. K uvedenému závěru se přiklonil i Ústavní soud v nálezu ze dne 8. 1. 2019, sp. zn. III. ÚS 1336/18, zdůrazňuje, že s ohledem na ústavní princip autonomie vůle je nutné chránit vůli stran (projevenou v rozhodčí doložce) v maximální možné míře.

40. Z řečeného se podává, že dovoláním zpochybněný závěr odvolacího soudu, podle něhož neplatnost ujednání o náhradním způsobu určení rozhodce vede k neplatnosti celé rozhodčí doložky (tedy i primárního pravidla o určení rozhodce), není správný.

41. Protože nejsou splněny předpoklady pro to, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí změnil, Nejvyšší soud, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), rozsudek odvolacího soudu podle ustanovení § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil ve vztahu mezi žalobkyní a) a žalovanou a věc mu v tomto rozsahu vrátil k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 o. s. ř.). O dovolání ve vztahu k žalobci b) rozhodne dovolací soud poté, co pominou účinky přerušení řízení.

42. Dovolání společnosti S. Nejvyšší soud podle § 243c odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 218 písm. b) o. s. ř. ve vztahu k žalobkyni a) odmítl.